

de skor

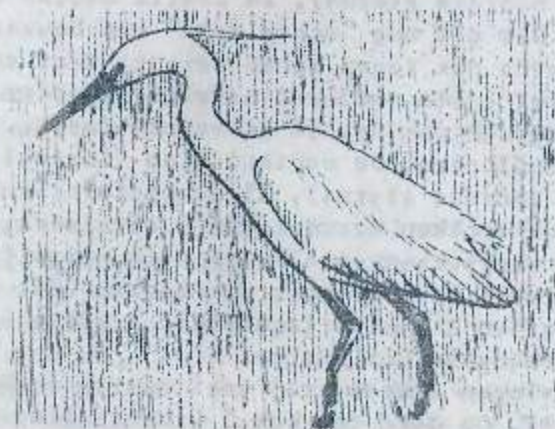
vg. texel 1983 no. 4

DE SKOR, orgaan van de VWG- Texel.

2^e jaargang nr. 4
augustus 1983

INHOUD

-Programma	1
-Zeetrekelling	2
-Weidevogelbescherming op Texel	4
-Landtrektellingen Nol van Bertus	9
-Bibliotheek	10
-Over duikeenden en grondeleenden	11
-Waarnemingenrubriek	12
-Ganzen en zwanenoverzicht van de vorige winter	14
-Bestuur	16

PROGRAMMA.

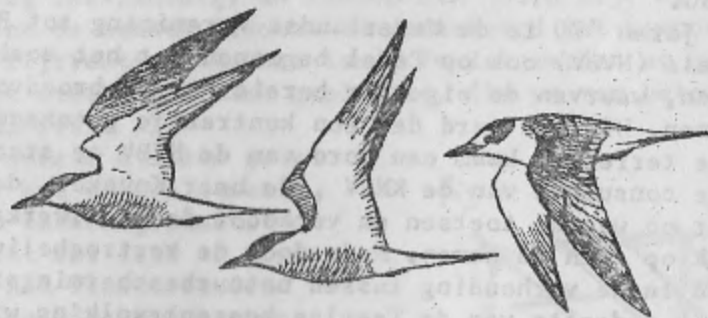
Zaterdag 3 sept.: fietsexcursie langs de dijk Oudeschild-Oost, start 14.00 u. bij restaurant 't Pakhuus, haven Oudeschild.
Zondag 25 sept.: Flevoland-excursie (Oostvaardersplassen etc.). Boot 8.00 u. Opgeven bij Dick i.v.m. autovervoer.
Vrijdag 14 okt.: lezing in de Oude Ulo om 20.00 u. door Luc de Bruyn over de ooievaars op Texel.
Maandagavond 24 okt.: nachtextcursie naar de vuurtoren om er de trek te bekijken. Start 21.00 u. voor de Aankoopcentrale, den Burg. Daar regelen we het autovervoer. Opgeven bij Dick.

ZEETREKTELLEN OP TEXEL.

Deze episode van de vervolgsérie zeetrekverslagen is aanzienlijk minder uitgebreid dan we in voorgaande afleveringen gewend waren geraakt. De voornaamste reden hiervoor is het geringe aantal uren dat over zee gekeken is. Alleen de samensteller verbleef 26 uur ter plaatse. Geen grafieken deze keer, slechts een beknopt chronologisch overzicht van de meest in het oog springende gebeurtenissen.

OVERZICHT 30 MEI- 26 JULI.

Om te beginnen was daar die parelduiker die op 30 mei naar noord vloog. In de avonduren van 31 mei en in de vroege ochtend van 1 juni vond tamelijk sterke doortrek plaats, vooral van sterns. Op 31 mei tussen 19 uur en 21 uur 295 noordse dieven (waarschijnlijk vooral noordse sterns), 24 zwarte sterns en 5 dwergsterns naar noord. Dat dit nog "echte trek" was bewees een groepje van 6 zwarte sterns dat tegen zonsondergang zeer snel hoogte won en vervolgens met grote snelheid naar het noorden vloog. Behalve sterns passeerden ook nog 14 zilverplevieren, 3 kanoeten en 12 drieteenstrandlopers. De ochtend erop vlogen 118 "dieven" (waarvan 73 noordse sterns), 25 dwergsterns en 1 zwarte stern noord, en ook trokken noordwaarts 5 tureluurs, 2 kanoeten, 3 middelste zaagbekken en 47 rotganzen, terwijl 1 smient naar zuid en ook vrij veel 2^e jaars kokmeeuwen (83) die kant opvlogen. Op 3 juni werden 1 kleine jager (N), 1 grote zeeëend (Z) en 2 noordse stormvogels (Z) gezien. Begin juli vlogen alweer vrij veel zwarte zeeëenden naar zuid, op 3 juli 247. Op deze dag ook 5 wintertalingen en 5 wulpen Z. Op 6 juli werden onder meer 1 fuut, 4 smienten, 2 knobbelzwanen en een zwarte stern genoteerd. In de eerste week van juli waren het vooral adulte kokmeeuwen die naar zuid vlogen (7 juli 60). Op de 7^e ook 3 steenlopers, 6 tureluurs, 6 wulpen en 6 witgatjes zuid. Een dwegmeeuw werd gezien op 11 juli; ook vlogen toen 30 kleviten, 6 tureluurs en opnieuw 1 witgatje voorbij. De meest opmerkelijke waarneming werd eveneens op deze dag gedaan toen 5 nijlganzen eerst tp. zwommen en daarna naar noord vlogen. Met zeetrekten had ik deze soort nog niet eerder vastgesteld. Op 24 juli trokken veel kokmeeuwen naar zuid: 241, nu ook voor een belangrijk deel juveniele vogels: 62 1^e jaars, 13 2^e jaars en 156 adulte.

"Noordse dieven"-trek begon ook al wat op gang te komen op 24 juli: 122 zuid. Tot slot werden op 26 juli 8 jan van genten waargenomen.

De komende maanden barst (hopelijk) de najaarstrek weer los, met veel sterns in augustus, jagers (vooral eind augustus en september) en kans op echte zeevogels zoals pijlstormvogels (vooral in september met aanlandige wind). We gaan er weer eens goed voor zitten aan het strand, en ik kan iedereen aanraden wanneer het in september eens lekker uit het westen waait (zo tussen 4 en 8 Beaufort) om dan eens flink te komen uitwaaien aan het Westerslag, onderwijl genietend van langzeilende grauwe pijlstormvogels en grote jagers, om maar eens wat te noemen. Het is dan aanbevelenswaardig een statief en een minstens 10 x vergrotende kijker mee te nemen.

Frits-Jan Maas
Rozendijk 24
1791 PE Den Burg
02220-3236

WEIDEVOGELBESCHERMING OP TEXEL.

INLEIDING.

Rond de jaren '70 is de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels (NVBV) ook op Texel begonnen met het zoeken naar terreinen, waarvan de eigenaar bereid was de broedvogels te beschermen. Hiertoe werd dan een kontraktje getekend en bij de bedoelde terreinen kwam een bord van de NVBV te staan. In 1982 wilde de consulent van de KNEV, de heer Knupker, deze kontrakten weer op waarde toetsen en verzocht de Vogelwerkgroep Texel dit werk op zich te nemen. Mede door de vertroebeling die was ontstaan in de verhouding tussen natuurbeschermingsinstanties en een groot gedeelte van de Texelse boerenbevolking wilden we liever direkt in kontakt treden met de boeren om aan weidevogelbescherming te doen. Dit vooral, omdat nestbescherming ons doel was en we geen vermenging wilden hebben met dit streven en andere natuurbeschermings-"toestanden" (o.a. rotganzen). Bezoek aan enkele boeren die indertijd een kontrakt met de NVBV hadden aangegaan sterkte ons in die gedachte: nestbescherming, oké, graag, maar kontrakt, nee!

We zochten nu kontakt met de Landbouwvoorlichter op Texel, de heer Koolhof, die ook van mening was dat bij de Texelse boeren veel belangstelling en bereidheid was om iets aan nestbescherming van weidevogels te doen. Er werd een bijeenkomst georganiseerd, waarbij enkele Friezen (met jarenlange ervaring op dit gebied), enkele Texelse boeren van verschillende geledingen (akkerbouw, veeteelt, enz) en Vogelwerkgroepmensen aanwezig waren, en waar over de mogelijkheden en moeilijkheden op dit punt gesproken werd. Als resultaat kwam hier uit de bus, dat we dit jaar zouden proberen op enkele (vogelrijke) percelen, met toestemming van de eigenaar, de nesten te zoeken en te markeren en enkele methoden te testen op het gebied van nestbescherming. Hier werd gedacht aan ei-vraat door kraaien en meeuwen, gevolgen van drijfmest op eieren, nestbeschermers op land met vee en verjagen van jonge vogels van land dat gemaaid moet worden, d.m.v. vlaggen op het land.

METHODEN.

Onder leiding van twee mensen van de Vogelwacht Franeker, K. Nauta en U. Rijpma, hebben we de fijne kneepjes van het nestenzoeken onder de knie proberen te krijgen.

Hier leerden we veel van, zodat we het aandurften zelf enkele percelen aan te pakken. Dit werd een blok van ca. 20 ha. in Waalenburg, naast "De Reiger" en van ca. 12 ha. in Tienhoven. Later kwamen er op verzoek nog percelen van Donatus, Klein Zeeland, Rikkenberg (Waalenburg) en rondom Den Hoorn bij. Op deze terreinen werden de nesten gezocht en gemarkeerd met bamboestokjes in de rijrichting van het land. Verder werden er op enkele percelen nestbeschermers geplaatst, die we van betonijzer gemaakt hadden. (fig. 1).

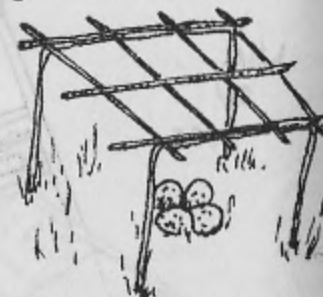
Ook werden in enkele stukken grasland vlak voor het maaien stokken met grote gele zakken geplaatst om jonge vogels uit dat land te jagen zodat ze niet het risico zouden lopen om in de maaibalk te raken.

RESULTATEN.

Allereerst moet vermeld worden dat het kontakt met en de medewerking van de betrokken boeren zonder meer goed genoemd kan worden. Zo is er van de gemarkeerde nesten niet één verloren gegaan door bewerking van het land!

De verdeling van de gevonden nesten is te zien in de figuren 2, 3 en 4. Vooral toen het land braak lag kon elk nest opgespoord worden. Later werden met name enkele scholeksternesten waarschijnlijk gemist. In Waalenburg was een perceel met daarbij 6 Kievit-nesten onder de drijfmest gereden. Hiervan hebben we van 4 nesten de eieren, die al zeker 14 dagen oud waren, schoongewassen en de andere twee niet. Uiteindelijk zijn al deze nesten uitgekomen. We kunnen dus stellen dat deze drijfmest geen invloed op de eieren gehad heeft. Ook hebben we geen eivraat van kraaien of meeuwen bij de gemarkeerde nesten gehad. Van het aantal eieren dat bij markering geteld was, werd er later niet één vermist. Ook de nestbeschermers hebben niet tot verlies van eieren geleid. In de percelen die gemaaid moesten worden en van vlaggen waren voorzien, is bij navraag door de maaier geen jong waargenomen. Wat dit betekent kan niet nagegaan worden, omdat niet te zeggen valt hoeveel jongen er gezien zouden zijn zonder dat de vlaggen er gestaan zouden hebben.

fig. 1:

"nestbeschermer"

WAAL
EN
BURG

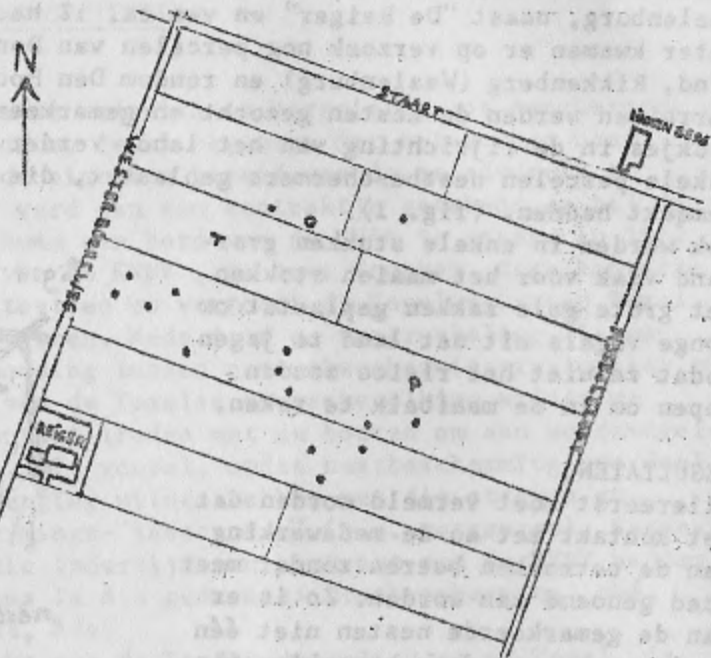

fig. 2:

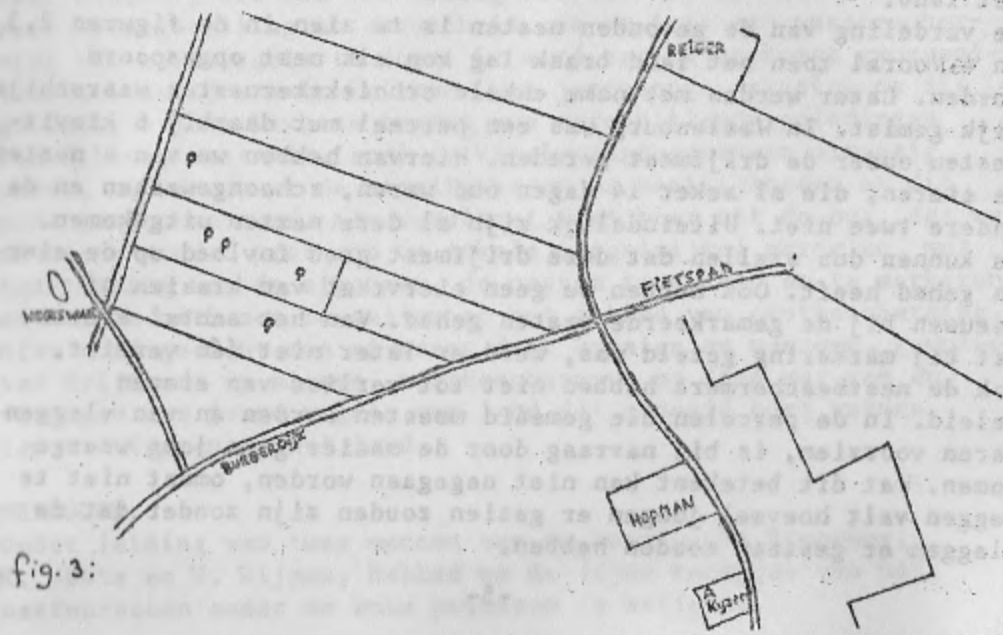
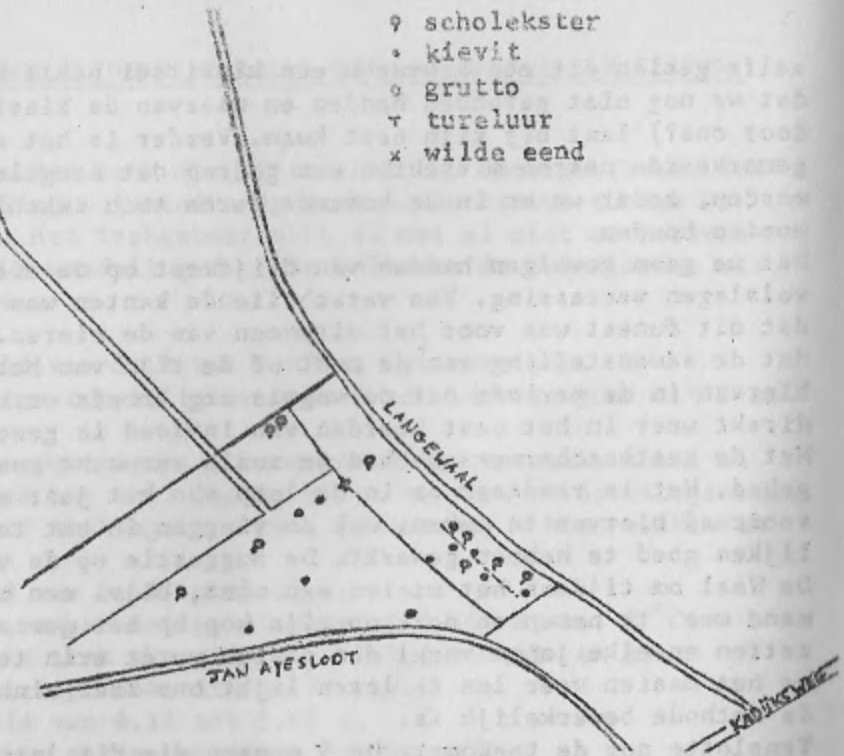

fig. 3:

TIEH ROVEN WEG

- 9 scholekster
- Kievit
- o grutto
- † tureluur
- x wilde eend

fig. 4:

DISKUSSIE.

Over het algemeen kunnen we zeer tevreden zijn over de resultaten die we geboekt hebben. Het is ons gebleken dat er onder de Texelse boeren veel belangstelling bestaat voor weidevogelbescherming. Ons team, dat dit jaar uit 9 mensen bestond, was weliswaar voldoende om de percelen goed te doorzoeken, maar zal toch aan de kleine kant zijn om deze zaken groter aan te pakken, zoals in Friesland bijvoorbeeld gebeurt. Hiervoor ontbreekt het ons vooral aan "geschoolde nestenzoekers". Het is dus noodzaak meer mensen hierbij te betrekken. Een moeilijkheid hierbij is, dat enkele bekwaame nestenzoekers misschien wel mee willen werken, maar bij sommige boeren niet zo welkom zijn, omdat ze als eier-raper bekend staan. Laten we hopen dat dit nog uit te praten is. Over de resultaten nog het volgende: door ons werd geen vraat van andere vogels op de eieren in de gemarkeerde nesten gevonden. Dit betekent niet dat deze vraat niet zou bestaan. Zo hebben we

zelfs gezien dat een kapmeeuw een kievitsei pakte uit een nest dat we nog niet gevonden hadden en waarvan de kievit (misschien door ons?) laat bij zijn nest kwam. Verder is het afzoeken van gemarkeerde nesten misschien een gedrag dat aangeleerd moet worden, zodat we er in de komende jaren toch rekening mee zullen moeten houden.

Dat we geen gevolgen hadden van drijfmest op de eieren was een volslagen verrassing. Van verschillende kanten was ons verzekerd dat dit funest was voor het uitkomen van de eieren. Misschien dat de samenstelling van de mest of de tijd van het verspreiden hiervan in de periode dat de vogels erg broeds waren en de eieren direkt weer in het nest keerden van invloed is geweest.

Met de nestbeschermers hebben we zoals verwacht goede resultaten gehad. Het is raadzaam om in de loop van het jaar een flinke voorraad hiervan te maken. Ook de vlaggen in het te maaien land lijken goed te hebben gewerkt. De suggestie op de vergadering in De Waal om tijdens het maaien een mand, bijv. een oude bietenmand mee te nemen en deze op zijn kop op het gemaaide land te zetten en elke jonge vogel die gezien wordt erin te stoppen en na het maaien weer los te laten lijkt ons zeer zinnig, hoewel de methode bewerkelijk is.

Tenslotte nog de toekomst. De 9 mensen die dit jaar meegewerkt hebben willen volgend jaar weer graag aan de gang en zo te horen is er aan de kant van de boeren ook nog ruim voldoende belangstelling. Als we nog een aantal enthousiaste mensen erbij kunnen krijgen om mee te helpen moeten we volgend jaar een veel groter gebied kunnen bestrijken. Zeker als de organisatie van onze kant beter wordt, bijv. 2 mensen zijn verantwoordelijk voor ca. 20 ha., zal de weidevogelbescherming op Texel zeker goed van de grond kunnen komen.

Dick Schermer
Giel Witte
Hans Witte

VERSLAG LANDTREKTELLINGEN VOORJAAR 1983 OP DE NOL VAN BERTUS.

INLEIDING.

Dit voorjaar hebben Henk Hin, Giel Witte en ondergetekende een aantal trektellingen gehouden op de Nol van Bertus tussen De Koog en De Muy. Het trekgebeuren is al met al niet zo interessant geweest. De wandeling naar de Nol door de Nederlanden was vaak veel leuker.

19 maart: geteld van 6.17 tot 8.47 u. (wintertijd).

Lichte tot matige regen, later ophoudend; stevige wind uit Z en ZW; ca. 8 °C.

Doordat de zilvermeeuwen-, stormmeeuwen- en kauwenkolonies al bezet waren, was het vrij lastig om te bepalen of de waargenomen vogels broed- of trekvogels waren. Verder nog 4 koperwieken en 3 kramsvogels.

2 april: geteld van 6.45 tot 9.15 u.

Geheel bewolkt, zwaar heilig; stevige wind uit N; ca. 8 °C.

Veel NO-gerichte trek van zilver-, kleine mantel- en grote mantelmeeuwen (resp. 384, 114 en 72 exx.).

16 april: geteld van 6.12 tot 8.42 u.

Onbewolkt, heilig; matige wind uit ZW; ca. 2 °C.

Redelijke trek van zilvers en de beide mantelmeeuwen. Er waren wat meer graspiepers, kneuen en witte kwikstaarten te zien. Verder 25 houtduiven, 4 turkse tortels, 2 gele kwikstaarten en 1 bontbekplevier.

30 april: geteld van 5.43 tot 8.13 u.

Geheel bewolkt, lichte mist; geen wind; ca. 8 °C.

Veel zilvermeeuwen (363). Bijzonderheden: 1 gierzwaluw, 7 tafel-eenden en 58 rosse grutto's.

14 mei: geteld van 5.18 tot 7.48 u.

Half bewolkt, helder; matige wind uit Z; ca. 10 °C.

Veel landinwaartse trek van rosse grutto's (foerageertrek). Verder 1 gierzwaluw, boeren- en huiszwaluwen, 6 grote sterns en 2 krakeenden.

28 mei: niet geteld.

CONCLUSIE.

De voorjaarstrek is buiten de meeuwentrek onbeduidend. Volgend jaar is het beslist niet nodig om voorjaarstrekellingen te houden.

PLANNEN.

Na overleg hebben we besloten de telpost voor de a.s. herfst-tellingen te verplaatsen van de Nol van Bertus naar de Jan Klaassenol bij het Turfveld. Voordeel hiervan is een voor velen gemakkelijker te bereiken plaats, vooral vanuit Den Burg. Ook met de auto is hier simpel te komen. Vanaf deze nol is het zicht aan alle kanten goed en er zullen waarschijnlijk wat meer trekkende bosvogels te zien zijn.

Er zal waarschijnlijk wat langer geteld worden in een soort ploegensysteem. Het plan is dan om vanaf zonsopgang tot 10 of 12 uur te tellen op de landelijke trekdagen.

We hopen dat er door deze andere opzet meer mensen zullen gaan trektellen. Voor mensen die moeilijk uit hun bed komen en toch wat van het trekgebeuren willen oppikken is dit ideaal.

En een bezoekje aan de zeetrekpost aan het Westerslag is ook goed mogelijk (en omgekeerd).

Inlichtingen over hoe de afgelopen trektellingen waren kun je krijgen bij Henk Hin, Giel Witte, Adriaan Dijkse en bij mij.

De landelijke trekteldagen zijn:

13 augustus begintijd 5.49 u.	8 oktober begintijd 6.21 u.
27 " " 6.12 u.	22 " " 6.45 u.
10 september " 6.34 u.	5 november " 7.10 u.
24 " " 6.57 u.	19 " " 7.35 u.

Dick.

BIBLIOTHEEK.

1. De Gierzwaluw- VWG Amsterdam- 21e jrg. nr. 2.
 2. Handvest Vogelbescherming. "Ruimte voor de vogels".
 3. Nestkasten en vogelbosjes. Ned. Ver. v. Bescherming v. vogels.
 4. Bescherm roofvogels. Min. v. Landbouw en Visserij.
 5. Wintervoeding Vogels. Nat. Comité Wintervoeding v. vogels.
 6. Meded. Land. Werkgroep Vogeltrektellen; 2e jrg. nr. 2, 1983.
 7. Verslag simultaantellingen van zichtbare landtrek in het najaar van 1981 in Nederland. Land. Werkgroep Vogeltrektellen.
- Degenen, die ook de leesmap willen ontvangen, er circuleert er al een, moeten even Dick bellen of Hans Witte waarschuwen.

DUIKEN OF DUIKELEN ?

Sommige eenden vertoeven vaak langdurig op dieper water en moeten dan duikend aan de kost komen; hierbij verdwijnen ze helemaal onder water en kunnen daar dan lang blijven; hun lichaamsbouw is aan deze levenswijze uiteraard goed aangepast. Voorbeelden zijn kuifeend, tafeleend, brilduiker, eidereend, zaagbekken, zeeëenden enz. Zie een vogelboek! Bij de zwemeenden ofwel grondeleenden horen wilde eend, slobbeend, pijlstaart, winter-taling, bergeend; om er maar een paar te noemen.

De "Bruun" vermeldt dat de meeste zwemeenden wel kunnen duiken, maar dit gewoonlijk niet doen. Ik betwijfel eigenlijk of volwassen zwemeenden dit wel goed kunnen, op een manier vergelijkbaar met die van duikeenden. Ze lijken er wel te licht voor te zijn. Je ziet het wilde eenden vaak proberen als ze in de herfst in de rui zijn en uitgebreid in het water poetsen, baden en elkaar speels achternazitten: ze nemen dan een aanloop door snel te fladderen over het wateroppervlak en plotseling "slaan" ze zich m.b.v. hun vleugels er onder, maar ze kunnen dan amper enkele sekonden onder blijven: als een kurk schieten ze werkelijk weer omhoog. Maar ik dacht dat ik het heel kleine (wilde) eendekuijken wel eens beter had zien doen, bij gevaar of schrik; helaas heb ik daar nooit aantekeningen van gemaakt.

Op 23 juli j.l. zag ik op de Waddenzee vlak voor Ceres 2 jonge bergeendjes, echt de helft kleiner dan adulte plegen te zijn, steeds actief foeragerend, diep duikend en redelijk lang onder-blijvend. Die konden het goed!

De omgekeerde situatie komt soms ook voor. Zo was er op 10 maart een mannetjes-tafeleend aan het grondelen in het ondiepe water van de Lunette, dus "omduikelend" met de staart in de lucht en met de poten trappend om zo te blijven staan. Erg handig deed hij het trouwens niet: staan zijn poten soms te ver naar achteren? In elk geval staken zijn poten erbij helemaal boven water uit (op tenen en zwemvliezen na) en soms trapte hij soms helemaal "mis" (in de lucht). Hij bleef trouwens maar kort "onder" zo. Op dezelfde plaats waren op 30 april 2 kuifeenden aanwezig. In het iets diepere midden werd (kort) gedoken, boven de ondiepe rand bleven ze vaak gewoon drijven met alleen kop en hals onder water; eenmaal werd door 1 ex. ook echt gegrondeld. Dit leek iets minder onbeholpen te gaan dan bij de tafeleend.

Marcel.

Ook in wat wel eens de "dooie tijd" (de zomer dus) genoemd wordt, zijn leuke waarnemingen te doen! Enkele leuke en interessante broedgevallen bewaren we voor de volgende keer.

Roodhalsfuut: 18-6 t/m 20-6 1 ex. Muypas (SBB); de 2^e juniwaarneming voor Texel.

Geoorde fuut: 23-7 2 ad. exx. in zomerkleed bij de IJzeren Kaap (FM). Vroeg!

Aalscholver: afgezien van weer een aantal mei-waarnemingen ook een heel hoog (ouderwets) aantal: 24-7 181 exx. De Schorren (FM&CR).

Purperreiger: 11-6 1 ex. vanuit zee bij paal 22 (N.Smit). De vroegste zomerwaarneming voor Texel.

Kleine zilverreiger: een zomerse traditie, deze soort op Texel. 23, 24 en 25-7 1 ex. Ottersaat (B. van Dijk), 24-7 1 ex.

Kleiput, waarschijnlijk hetzelfde ex. (FM&CR&DS). Enige weken eerder was er ook al een ex. op Texel. Wie heeft exacte gegevens?

Grote zeeëend: 30-7 1 ex. Waddenzee bij Zandkes (AD).

Middelste zaagbek: 6-5 1 vr., 24-5 en 4-6 1 ex. de Mok (CS), 15-5 1 vr. (mogelijk hetzelfde) NIOZ-wad (MG), 12-6 1 mm. De Schorren (J.Driehuis) en 20-6 1 ruiend ex. Waddenzee bij 't Noorden (WE).

Buizerd: de soort blijft steeds langer bij ons hangen. 18-5 1 ex. Lange Stuk, 31-5 1 ex. Westerduinen en 3-6 1 ex. jaagt

torenvalk weg bij Biesbosch (LD).

Zwarte wouw: 19-5 1 ex. Westerduinen (L.Daalder).

Wespendief: 6-7 alweer 1 ex. Westerduinen (SBB), 15-7 2 exx. cirkelend boven de Geul (FM).

Zilverplevier: het hoogste aantal in seizoen '82-'83 in de Mokbaai op 6-5: 135 exx. (CS).

Morinelplevier: 1 en 2-6 1 ad. vr. ex. in zomerkleed op parkeerterrein bij paal 17 (FM e.a.).

Steenloper: 13-6 4 exx. De Mok (CS).

Regenwulp: 15-5 nog 41 exx. in De Slufter (E.v.d.Spek), 25-6 de eerste weer gehoord in de Westerduinen (LD). In juli werd de soort regelmatig gehoord en gezien, de meeste op 24-7: tenminste 10 exx. oostelijk Texel (FM) en 30-7 ook tenminste 10 exx. langs Zanddijk tussen Korverskooi en Krimweg (AD).

Rosse grutto: in de Mokbaai het hoogste aantal op 27-4: 450 exx; in mei aldaar tussen 200 en 350 exx. (CS).

Witgatje: 17-6 alweer 2 exx. Ceres (FM&CR).

Bosruiter: 24-7 1 ex. overvliegend Rozendijk (CR).

Zwarte ruiter: 18-6 alweer tientallen Vlake van Kerken (CS), 7-7 10 exx. plasjes langs de Waddijk (FM) en 23-7 tenminste 60 exx. De Schorren (FM&CR).

Temminks strandloper: alweer één (zie Waarn. nr. 9): 24-7 1 ex. Zandkes (FM&CR).

Krombekstrandloper: de eerste op 19-7: 1 ex. Ottersaat; op 24-7 in totaal 14 exx. De Bol, Wagejot en Ottersaat (FM&CR).

Kleine burgemeester: 20-5 1 ex. De Petten (grootte van een zilvermeeuw, spierwit, ook van boven) (G.J.Eggink). Begin mei was er zo'n dier bij de Hondsbosse en eind mei bij IJmuiden.

Zwartkopmeeuw: in de loop van mei zijn ze toch verdwenen: de laatste waarnemingen zijn 13-5 2 exx. en 17 en 18-5 tenminste 1 ex. Westerduinen (SBB).

Drieteenmeeuw: 10-6 1 ex. Z Westerduinen (LD).

Zwarte stern: 18-4 1 ex. N paal 14 (vroeger dan de eerste van de zeetrektellers, LD), 7-6 1 ad. ex. in zomerkleed De Geul (FM) en 22-7 1 ex. Horspoldertjes (J.Driehuis).

Lachstern: 28-6 1 ex. De Petten (WE).

Kleine alk: 26-5 1 ex. al lang dood, Bleekersvallei (LD).

Bijeneter: 24-6 1 ex. nabij de vuurtoren (Carlo van Seggelen).

Grauwe klauwier: 20-5 1 ex. Westerduinen en 6-6 1 vr. aldaar (L.Daalder), 12-6 1 mm. camping Kogerstrand (K.Kuip), 25-6 1 paartje (!) Loodsmansduin (D.Bol). Op de eerste twee plaatsen

broedt de soort zeker niet, terwijl Dienus de dieren na de 25^e ook niet meer zag.

Kramsvogel: steeds vaker vinden zomerwaarnemingen plaats, ongetwijfeld een gevolg van het feit dat de soort "dichtbij" broedt. 26-6 1 ex. 't Mientje (SBB), 24-7 2 exx. Oudeschild (MG), 27-7 1 ex. Gortersvlak (LD) en 30-7 1 ex. Eyerlandse Duinen (AD).

Nachtegaal: 28 en 29-5 zang Elzenhout. Daarvoor en daarna niet meer gehoord; dus nog doortrek? (LD).

Snor: 21-6 1 ex. zingend Alloo (WE); daarna niet meer waargenomen. Uit slechts een viertal jaren is deze soort in het voorjaar gemeld.

IJsgors: 28-5 1 ex. in zomerkleed in de buitenduinen van de Muy (D.Imhof e.a.). Uit 1978 is ook zo'n merkwaardig laat geval bekend.

Sijs: géén echte bewijzen van broeden gevonden (zie ook Waarn. nr. 9). Wel: 12-6 1 paartje Gortersmient en 15-6 2 exx. Elzenhout (LD) en 15-6 1 ex. overvliegend Staatsbossen (T.Bode).

Kruisbek: een nieuwe toevoer vond in juni plaats: 11-6 tenminste 20 exx. waarvan veel 1e jaars Houten Bakje en Oude Kooi, daarna vrijwel dagelijks tot 30 exx. (LD), 23-6 28 exx. Staatsbos (FM), ook af en toe bij De Koog: 3-7 tenminste 6 exx. (SD).

Keep: 27-6 1 ad. ex. Okusweg (J.Witte). Daarna niet meer gezien. Ook vorig jaar hadden we een juni-waarneming.

Zwarte kraai: 5-6 87 exx. bijeen Arcadia, Hoge Berg (WE).

We beschikken kennelijk over een "aardige" reserve aan niet-broeders.

Ja, en nu denken jullie dat ik klaar ben, maar dat is niet zo. Ik werd er op attent gemaakt dat ik nog een ganzen overzicht zou produceren. Daarom nu, midden in de zomer een reeks (grotendeels) winterse waarnemingen. Om ons alvast weer te verheugen op al die gakkende beesten. Trouwens in de vorige waarnemingenrubriek stonden al wat "vreemde" ganzen vermeld.

GANZEN EN ZWANEN 1982/1983.

Grauwe gans: er waren er vooral veel in Waalenburg e.o.; maximaal op 2-1: 80 exx. in polder Eyerland en 202 in Waalenburg; op 8-1 daar nog 108, op 3-3 nog 54 exx. Op 27-3 tenminste 60 exx. bij de Westerkolk. Van andere gebieden zoals Dijkmanskhuizen heb ik geen gegevens.

Kolganzen: in november en december verscheidene groepjes trekkend en af en toe heel kleine groepjes aan de grond. In januari verbleef een groepje van max. 36 exx. in Waalenburg e.o.. Uit februari heb ik geen gegevens behalve 1 ex. op 16-2 bij een groep rietganzen. Op 3-3 nog enkele in Waalenburg. Zie verder Waarn. nr. 9.

Rietganzen: na wat trek in de herfst verbleven vanaf eind december voor Texelse begrippen veel exx. op het eiland. Toch ook op 14-12 al 26 exx. in Eyerland, 2-1 ca. 100 boven de Eendracht, in Eyerland op 19-1 80 exx., op 7-2 220 exx., op 16-2 430 exx. en op 1-3 zelfs ca. 750 exx. Ongetwijfeld is dan alweer sprake van terugtrek. Kleine groepjes werden vooral in jan. ook in Waalenburg gezien, max. zo'n 65 exx.

Kleine rietganzen: er kan gezien de waarnemingen niet gesproken worden van een vaste groep die op Texel verbleef: 29-11 220 exx. in 2 groepen naar zuid (FM), en 1 ex. tussen andere ganzen in Eyerland (WE), 29-12 70 exx. polder Eyerland (FM&CR), 16-1 8 exx. nabij de Waal (DS), 30-1 20 exx. ook daar (DS&E.Klaver).

Dwergganzen: op 3-3 1 ex. Waalenburg (WE), bij enkele kolganzen!

Roodhaliganzen: 2-12 1 ex. polder Eyerland (B.Spaans&P.Postma), ook gezien door T.Boudewijn in de Eendracht, op 23-2 wederom 1 ex. nabij Zeeburg (T.Boudewijn).

Rotganzen: gegevens voornamelijk gebaseerd op tellingen P.Postma: hoogste aantal in de herfst 9.000 exx. op 21-10; ook begin november nog meer dan 8.000, in december en januari zo'n 5.000 à 6.000, op 9-2 weer bijna 7.000 maar daarna wat minder tot op 1 april een stijging inzet veroorzaakt door doortrek, dan 7.700, max. aantallen op 28-4 en 6-5 resp. 11.200 en 10.000 exx.; op 26-5 nog 8.800 maar op 2-6 nog slechts 1.700. Op 8-6 nog ca. 175 exx. in de Mokbaai. Er wordt nu ook overzomerd: op 19-6 5 exx. De Mok (CS), 20-6 6 exx. De Schorren (WE) en 24-7 1 ex. aldaar (FM&CR).

ondersoort brota: 27-5 1 ex. de Mok (CS) en 7-6 4 exx. aldaar (FM).

ondersoort nigricans: 15-12 1 ex. (T.Boudewijn).

Zie ook de Waarnemingen nrs. 5 t/m 9!

Brandganzen: werd niet regelmatig gezien: 29-11 1 ex. tussen andere ganzen (WE), 2-12 2 exx. Eyerland (P. Postma) en 8-12 ca. 100 exx. Zeeburg (P. Postma), op 31-12 vliegt 1 ex. over de Waddenzee (RW) en op 2-1 zien LW&RW 1 ex. in de Eendracht, terwijl FM&CR er 9 zien.

Canadese gans: 21-3 1 ex. Eyerland (P.Postma). Zie ook Waarn. 9.
Kleine zwaan: de eerste arriveerden rond de 16^e oktober, afge-
zien van trekkende groepen op 22-10 ;11 exx. Eyerland, 14-11
tenm. 119, 22-11 al 210 exx; in december werden minimaal 190 en
maximaal 230 (26-12)beesten gezien. Van een groep van 192 bleken
er slechts 24 juv. te zijn, ofwel 12,5 %. In januari max. 264
op 14-1 in Eyerland. Af en toe worden ook grote groepen in Waal-
enburg gezien zoals op 22-1 161 exx. waarvan 14 juv. = 8,7 %,
in februari max. 172, en op 1-3 zijn de meeste alweer weg, nog
slechts 43 exx. Op 28-3 wordt nog 1 ad. en 1 juv. bij Ottersaat
gezien.

Afgezien van de reeds genoemde waarnemers werden ook gegevens
aangedragen door H. Fischer, 3x Dijkse, H.Witte en J. Overbeek.
De gebruikte afkortingen zijn (natuurlijk) weer van:
SBB = Staatsbosbeheer, AD, LD en SD = Adriaan, Lieuwe en Sytske
Dijkse, WE = Wilma Eelman, MG = Marcel Groenendaal, FM =
Frits- Jan Maas, CR = Cees Roselaar, DS = Dick Schermer,
CS = Cor Smit, en LW en RW = Louis en Richard Witte.

Waarnemingen voor de nieuwe Skor hoeven deze keer pas
voor 5 oktober te zijn bij

Adriaan.

BESTUUR.

Penningmeester: Hans Witte, Warmoesstraat 69, 1791 CP Den Burg.
Rabo-nr 362569495 t.n.v. VWG Texel en bovenstaand adres.
Redactie: Marcel Groenendaal, De Ruyterstraat 130, 1792 AP
Oudeschild (02220-4182) en Gerard Nieuwland, Zeebries 6,
1791 HL Den Burg (02220-4405).
Voorzitter: Dick Schermer, Molendwarsstraat 2, 1791 DN Den
Burg (02220-4239).
Waarnemingensecretaris: Adriaan Dijkse, Duinroosstraat 20,
1796 BJ De Koog (02228-676).

PLAATJES.

Frits-Jan Maas tekende alle vogelplaatjes voor dit nummer.
